

Legislatívne zmeny v kontexte priamej a nepriamej formy výkonu miestnej samosprávy

Simona Kováčová¹
Natália Kováčová²

¹ Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov UMB; Kuzmányho 1, 97401 Banská Bystrica; simona.kovacova@umb.sk

² Fakulta verejnej politiky a verejnej správy vysoká škola Danubius; Richterova č. 1171, 925 21; vsnatalia.kovacova@gmail.com

Grant: 4/2018

Název grantu: VEIGA, Politický marketing a voličské správanie v komunálnych voľbách na Slovensku

Oborové zamčrenie: AE - Řízení, správa a administrativa

© GRANT Journal, MAGNANIMITAS Assn.

Abstrakt Dňa 1. februára 2018 Národná rada Slovenskej republiky schválila svojím významom a niektorými zmenami pomerne zásadnú novelu základného predpisu samosprávy - zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení s účinnosťou od 1. apríla 2018, ktorej primárnym účelom bolo flexibilne reagovať na viaceré podnety a poznatky vyplývajúce z aplikačnej praxe. Vychádzajúc z uvedeného je primárnym cieľom príspevku vyzdvihnúť najdôležitejšie zmeny, v kontexte nepriamej a priamej formy výkonu samosprávy rezultujúce z novely zákona, s akcentom na explikáciu a zhodnotenie úpravy pre funkčnosť a efektivitu miestnej samosprávy a komunálnej politiky.

Kľúčová slova miestne referendum, starosta, obecné zastupiteľstvo, novela zákona o obecnom zriadení

1. ÚVOD

Samospráva plní okrem iných aj tzv. koordinačnú úlohu, pretože v rámci svojho územia koordinuje a riadi činnosť v kooperácii s ďalšími subjektmi, napr., s orgánmi miestnej štátnej správy, ktorých spolupráca sa vyžaduje pri zabezpečení verejných služieb, alebo s podnikateľskými subjektmi, ktoré anticipujú „rast a prosperitu územia, stabilizáciu na trhu práce, zvyšovanie produktivity práce - a teda sú výrazným predpokladom zvýšenia lokálnej ekonomiky“ (Kováčová, 2011, s. 78). Objektom riadiacich a koordinačných činností je občan miestnej samosprávy, ktorý je zároveň subjektom. V danom prípade ide o vyjadrenie základného demokratického princípu, ktorým je orientácia na občana (nositeľa moci) v zmysle uspokojovania jeho potrieb, čo je fundamentálnym poslaním samosprávneho systému. S aspiráciou na dosiahnutie kvality svojho života, naplnenie svojich potrieb a cieľov má občan právo združovať sa, byť členom občianskych združení, spolkov a predovšetkým disponuje právom vykonávať samosprávu priamo, tzn. miestnym referendom, alebo zhromaždením obyvateľov obce a nepriamo prostredníctvom samosprávnych orgánov (starosta, obecné zastupiteľstvo).

Preto sa v zmysle viacerých zásadných zmien, ktoré priniesla novela zákona o obecnom zriadení primárne zameriame len na tie, ktoré súvisia s uvedenými formami výkonu samosprávy obce, tzn., že objektom nášho záujmu je analýza zmien vo vzťahu k pôsobnosti a

postaveniu starostu, obecného zastupiteľstva ako aj zmien ktoré sa dotkli zhromaždenia obyvateľov obce a miestneho referenda.

2. LEGISLATÍVNE ZMENY V KONTEXTE NEPRIAMEJ FORMY VÝKONU SAMOSPRÁVY OBCE

Novela zákona o obecnom zriadení sa výrazným spôsobom dotkla druhej časti zákona o obecnom zriadení a to konkrétne orgánov obce, prostredníctvom ktorých vykonávajú obyvatelia územnej jednotky samosprávu nepriamo. Prvá podstatná zmena sa viaže na doplnenie § 11 od. 2, ktorý hovorí o inkompatibilite funkcie poslancu so starostom a zamestnancom obce, v ktorej bol zvolený, čo platilo aj v prípade nenovelizovaného zákona,¹ avšak nová úprava precizovala znenie písmena b), v zmysle ktorého je verejná funkcia poslancu obecného zastupiteľstva nezlučiteľná „s funkciou zamestnanca obce, v ktorej bol zvolený, to neplatí ak zamestnanec obce bol dlhodobo uvoľnený na výkon funkcie poslancu“ (§ 11 ods. 2, písm. b) zákona č. 369/1990 Zb.). Účelom doplnenia pôvodného znenia o časť „to neplatí ak zamestnanec obce bol dlhodobo uvoľnený na výkon funkcie poslancu“ má byť riešenie stavu, ktorý nútil zamestnanca obce v prípade zvolenia do obecného zastupiteľstva ukončiť pracovný pomer s obcou, pretože v opačnom prípade by došlo k inkompatibilite funkcií. Novelizácia paragrafu zabezpečí, aby zamestnanec základnej jednotky miestnej samosprávy, ktorého obec ako zamestnávateľ dlhodobo uvoľnila na výkon poslanskej funkcie, nemusel ukončiť pracovný pomer s obcou, avšak vychádzajúc z právneho inštitútu dlhodobého uvoľnenia na výkon verejnej funkcie, t.j. poslancu obecného zastupiteľstva, ostáva bez aktívneho výkonu funkcie zamestnanca základnej jednotky miestnej samosprávy.

Kompetencie obecného zastupiteľstva sa rozšírili o vyhlásenie dobrovoľnej zbierky, čo je logické nakoľko došlo k rozšíreniu samosprávnej pôsobnosti obce v §4 ods. 3 o vyhlásenie dobrovoľnej zbierky, pričom na túto zbierku sa nevzťahuje zákon o verejných zbierkach, a preto je v právomoci obecného zastupiteľstva určiť podmienky jej vykonania (§ 11 ods. 4, písm. b) zákona č. 369/1990 Zb.) Novelou bolo obecnému zastupiteľstvu priznané právo určovať

¹ Zákon o obecnom zriadení bol viackrát novelizovaný, a preto termín „nenovelizovaný zákon“ budeme využívať pre označenie podoby zákona pred 1. aprílom 2018.

náležitosti miestnej dane alebo poplatku (§ 11 ods. 4, písm. e) a v súvislosti s novým § 2aa o pričlenení nefunkčnej obce² sa kompetenčný rámec rozšíril aj o rozhodovanie o vydaní súhlasu s pričlenením obce bez samosprávnych orgánov, nakoľko uvedený proces musí byť podmienený súhlasom obecného zastupiteľstva susediacej obce (§ 11 ods. 4, písm. q). Okrem potrebného súhlasu, okresný úrad v sídle kraja predkladá ministerstvu aj záznam zo zhromaždenia o prerokovaní predmetnej záležitosti o pričlenení sa k susediacej obci, čo naznačuje, že isté úpravy sa dotkli aj § 11b o zhromaždení obyvateľov obce.

Okrem voľby poslancov obecného zastupiteľstva, majú občania možnosť vykonávať samosprávu nepriamo prostredníctvom voľby starostu, ktorý ako významný predstaviteľ moci na území základnej jednotky miestnej samosprávy, reprezentuje obec navonok, predovšetkým vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým ako aj fyzickým osobám. V kontexte zmien novely zákona viazucich sa na túto funkciu, došlo podobne ako v prípade poslanca obecného zastupiteľstva k rozšíreniu paragrafu o inkompatibilitate tejto funkcie, čo možno demonštrovať prostredníctvom § 13 ods. 3, písm. b) v zmysle ktorého je funkcia starostu nezlučiteľná „s funkciou zamestnanca obce, v ktorej bol zvolený, to neplatí ak zamestnanec obce bol dlhodobo uvoľnený na výkon funkcie starostu“ (§ 13 ods. 3, písm. b) zákona č. 369/1990 Zb.). Účelom precizovania právnej úpravy bolo odstrániť doposiaľ existujúci stav neumožňujúci starostom pokračovať v pracovnom pomere s obcou, a teda boli nútení ukončiť tento pracovný pomer, pričom nové znenie dovoľuje, aby uvedené osoby, ktoré obec ako zamestnávateľ dlhodobo uvoľnila na výkon verejnej funkcie starostu, mohli aj naďalej ostať v pracovnom pomere s obcou, ale rovnako ako v prípade poslanca obecného zastupiteľstva, bez aktívneho výkonu funkcie zamestnanca základnej jednotky miestnej samosprávy.

Starosta je najvyšším výkonným orgánom obce, ale nie výkonným orgánom obecného zastupiteľstva, čo znamená, že tak starosta ako aj obecné zastupiteľstvo majú zákonom vymedzené svoje postavenie a zastupiteľstvo nedisponuje právom ukladať starostovi úlohy v zmysle povinnosti niečo vykonať v určenej lehote. Starosta má nezávislé postavenie, čo ale nevylučuje vzájomné vzťahy medzi starostom a zastupiteľstvom. Demonštrovať to môžeme prostredníctvom sistačného práva starostu, ktoré dáva starostovi právo pozastaviť výkon uznesenia zastupiteľstva, ak má za to, že nie je v súlade so zákonom, resp. mu odporuje, poprípade ak by malo byť pre obec nevýhodné. Starosta tak disponuje právom v lehote do 10 dní od jeho schválenia poslancami, uznesenie nepodpísať. V zmysle novelizovaného zákona, mohli poslanci obecného zastupiteľstva aj napriek sistačii starostu potvrdiť toto uznesenie a to v prípade ak za uznesenie opätovne zahlasovala 3/5 väčšina všetkých poslancov, pričom sa tak muselo uskutočniť do 2 mesiacov od schválenia uznesenia zastupiteľstvom. Novela zákona neruší proces uplatnenia sistačného práva, len v § 13 ods. 8 predlžuje lehotu na potvrdenie pozastaveného uznesenia obecného zastupiteľstva starostom na 3 mesiace, nakoľko zákonná úprava jasne hovorí „ak bol výkon uznesenia obecného zastupiteľstva podľa odseku 6³ pozastavený, môže obecné zastupiteľstvo toto uznesenie trojpätinovou väčšinou hlasov všetkých poslancov potvrdiť; ak

² Novelizovaná zákonná úprava tak dopĺňa znenie zákona o § 2aa s osobitnou úpravou nazvanou „Pričlenenie obce“, obsahujúcou spôsob riešenia tzv. „nefunkčných obcí“, pod ktorými rozumieme základné jednotky miestnej samosprávy, ktoré po vykonaní dvoch po sebe nasledujúcich volieb do orgánov samosprávy obcí, nie sú spôsobilé zvoliť si svoje orgány, tzn. zastupiteľský zbor poslancov- obecné zastupiteľstvo a starostu obce, ktorý je najvyšším výkonným orgánom obce. Proces pričlenenia nefunkčnej obce k susediacej je koordinovaný okresným úradom v sídle kraja, v ktorého územnom obvode sa nefunkčná obec nachádza, pričom pričlenenie môže vykonať vláda nariadením.

³ To znamená, že starosta ho v lehote do 10 dní nepodpísal.

obecné zastupiteľstvo uznesenie nepotvrdí do troch mesiacov od jeho schválenia, uznesenie stráca platnosť“ (§ 13 ods. 8 zákona č. 369/1990 Zb.). Predĺženie lehoty reflektuje pravidelné zasadnutia obecného zastupiteľstva, ktoré zasadá aspoň raz za 3 mesiace.

Doplnením § 18f ods. 1 písm. h) sa posilnila aj kompetencia starostu vo vzťahu k hlavnému kontrolórovi, nakoľko podľa novelizovaného znenia zákona má hlavný kontrolór zákonnú povinnosť vykonať kontrolu, nielen na podnet obecného zastupiteľstva (doposiaľ zákon vymedzoval túto právomoc obecnému zastupiteľstvu) ale aj vtedy ak ho o to požiadala starosta, v prípade, že vec neznesie odklad. Posúdenie nemožnosti odkladu veci je v právomoci orgánu žiadajúceho kontrolu, bez povinnosti preukázať posúdenie uvedenej skutočnosti. Posilnenie starostovskej kompetencie čelí kritickému postoju opozície, čo možno demonštrovať napríklad stanoviskom hnutia OĽaNO, ktoré nesúhlasí s tým, že kontrolórovi bude dávať úlohy starosta, hoci práve on má podliehať kontrole kontrolóra. Podpredseda ZMOS-u Bielek nepovažuje túto kritiku za opodstatnenú a tvrdí: „Čo je zlé na tom, ak starosta požiadala kontrolóra plateného z obecných peňazí, teda zamestnanca obce, ktorý pracovnoprávne podlieha starostovi ako každý iný zamestnanec, aby vykonal nejaký úkon? Treba povedať, že v praxi to už funguje...Je to obyčajný pragmatizmus, opatrenie, ktoré má pomôcť k efektívnejšej samospráve,“ (Filová, Stupňan 2018). Podobne reagoval aj O. Dostál (SaS), podľa ktorého, „ak dáme starostovi právomoc, aby zadával úlohy hlavnému kontrolórovi, dávame mu nástroj, aby znefunkčnil jeho pôsobenie. Starosta môže takto kontrolóra zaťažovať nepodstatnými zbytočnými úlohami,“ myslí si Dostál s tým, že novela odráža záujmy starostov“ (Aktuality.sk, 2018).

3. LEGISLATÍVNE ZMENY V KONTEXTE PRIAMEJ FORMY VÝKONU SAMOSPRÁVY OBCE

Zhromaždenie obyvateľov obce je súčasťou 3 rovnocenných spôsobov, akými môžu obyvatelia obce vykonávať miestnu samosprávu, pričom ide o inštitút, zmyslom ktorého je verejná diskusia o obecných záležitostiach obyvateľmi obce. Je to forma priamej demokracie, ktorej zákonné vymedzenie bolo doposiaľ upravené len jediným paragrafovým znením, nakoľko v novelizovanej podobe zákona bolo stanovené, že obecné zastupiteľstvo môže na prerokovanie obecných záležitostí zvoliť zhromaždenie obyvateľov obce alebo jej časti. V súčasnosti sa novela zákona rovnako zmieňuje o danej forme priamej demokracie len jednou vetou, ale za to v rozšírenom znení, nakoľko v zmysle § 11b: „Obecné zastupiteľstvo alebo starosta môže zvoliť zhromaždenie obyvateľov obce alebo časti na prerokovanie vecí územnej samosprávy, ak § 2aa ods. 2 neustanovuje inak.“ Z uvedeného vyplýva, že sa rozšírila kompetencia starostu o možnosť zvolávať zhromaždenie obyvateľov obce, ktorá doposiaľ patrila do pôsobnosti obecného zastupiteľstva a zároveň uvedeným právom disponuje aj okresný úrad v sídle kraja a to v špecifickej situácii, ktorou je pričlenenie k susediacej obci. Je to logické, nakoľko nefunkčná obec nemá orgány obce, preto sa táto úloha zveruje okresnému úradu v sídle kraja, v ktorého územnom obvode sa nachádza nefunkčná obec.

Paragrafové znenie explicitne nedefinuje spôsob a formu uskutočnenia zhromaždenia obyvateľov obce, a preto môžeme implicitným spôsobom z príslušného ustanovenia zákona predpokladať, že určenie spôsobu a formy realizácie bude plne v právomoci obecného zastupiteľstva, či starostu ktoré disponujú právo jeho vyhlásenia. Akceptovaná by mala byť taká forma, ktorá umožní verejný charakter rokovania a každému subjektu zaručí právo prezentovať svoj názor. Dôležité je vyzdvihnúť a to sa týka aj miestneho referenda, že ide o proces, ktorý v konečnom dôsledku

nie je pre zastupiteľské orgány obce záväzný, keďže poslanci obecného zastupiteľstva vykonávajú svoju funkciu na základe reprezentatívneho mandátu a zákon im neukladá povinnosť, aby boli pri výkone samosprávy viazaní rozhodnutiami, ktoré vziđu zo zhromaždenia obyvateľov obce. Preto uvedená forma podľa niektorých plní len úlohu konzultatívnej demokracie a nie prvku priamej účasti na lokálnej samospráve (Palúš - Jesenko - Krunková, 2010).

Druhým, priamym spôsobom výkonu miestnej samosprávy a posilňovania lokálnej demokracie je inštitút miestneho referenda, ktorého iniciátormi na rozdiel od zhromaždenia obyvateľov obce môžu byť v zmysle zákona obyvatelia obce. Zákon diferencuje medzi obligatónym a fakultatívnym referendom.

Obecné zastupiteľstvo môže vyhlásiť miestne referendum v prípade dôležitých otázok vo vzťahu k rozvoju obce a chodu obce ako aj v jednom prípade odvolania starostu a to vtedy, pokiaľ nie je spôsobilý vykonávať svoju funkciu, poprípade je neprítomný po dobu viac ako 6 mesiacov. Zastupiteľstvu v daných prípadoch nie je uložená povinnosť jeho vyhlásenia, tzn., že hovoríme o fakultatívnom miestnom referende.

Ak nastane niektorý z dôvodov taxatívne vymedzených v § 11a ods. 1 zákona o obecnom zriadení, z dikcie zákona vyplýva, že za splnenia zákonom stanovených podmienok nemá obecné zastupiteľstvo inú možnosť, len povinnosť vyhlásiť miestne referendum. Ide o prípady:

- zlúčenia, rozdelenia, zrušenia obce alebo zmenu jej názvu;
- vo veci odvolania starostu;
- ak o to petičnou formou požiada minimálne 30% oprávnených voličov, pričom musia byť splnené všetky náležitosti tak ako to stanovuje zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve;
- a v zmysle písmena d) a e) § 11a ods. 1, v prípade zmeny označenia obce, alebo ak to stanovuje osobitný zákon.

V čom ale spočíva zmena, ktorú priniesla posledná novelizácia zákona. Prvou, zmenou je precizácia postupu pred samotným konaním referenda, v zmysle väčšej voľnosti obce pri oznámení o vyhlásení referenda. § 11a v ods. 7 nenariaďuje, že oznámenie o vyhlásení miestneho referenda sa musí doručiť každému obyvateľovi obce, ktorý má právo hlasovať v referende (tzn., oprávnenému voličovi), pretože „*obec najneskôr 15 dní pred dňom konania miestneho referenda zverejní oznámenie o vyhlásení miestneho referenda na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce, ako aj iným spôsobom, ktorý určí obecné zastupiteľstvo*“ (§ 11a ods. 7 zákona č. 369/1990 Zb.). Uvedený postup smeruje k finančnej úspore, nakoľko sa javí postačujúce zverejnenie oznámenia na úradnej tabuli a tiež na webovom sídle obce, pričom toto oznámenie musí obsahovať informácie o dátume schválenia uznesenia obecného zastupiteľstva o vyhlásení miestneho referenda alebo o dátume doručenia petície, o otázke, resp. otázkach, ktoré sú predmetom referenda, o mieste, dátume a čase jeho konania a o spôsobe úpravy hlasovacieho lístka. Zároveň ale zákon nezakazuje, a teda umožňuje informovať všetkých obyvateľov obce, ktorí majú minimálne 18 rokov o konaní miestneho referenda doručením tohto oznámenia, čo znamená, že obce môžu pokračovať v doposiaľ zaužívanom postupe. Obecné zastupiteľstvo môže zvoliť aj oznámenie formou miestneho rozhlasu alebo formou miestnej tlače. Podmienkou pre platnosť miestneho referenda naďalej ostáva účasť minimálne polovice oprávnených voličov, pričom rozhodnutie musí byť prijaté nadpolovičnou väčšinou platných hlasov zúčastnených, tak ako to definuje § 11a ods. 8, ktorý sa po novele precizoval, pretože v zmysle druhej vety nie obecné zastupiteľstvo, ale obec vyhlási výsledky miestneho referenda a to tak na úradnej tabuli ako aj na webovom sídle v obci. Lehota je nezmenená, nakoľko obec má

3 dni od doručenia zápisnice o výsledkoch hlasovania na vyhlásenie výsledkov uvedeným spôsobom.

Druhá zmena je zásadná, nakoľko sa dotýka odvolania starostu. V znení zákona pred novelou bolo obecné zastupiteľstvo povinné vyhlásiť referendum vo veci odvolania starostu v prípade predloženej petície, o ktorú žiadalo aspoň 30% oprávnených voličov alebo ak výkon starostu nebol v súlade so zákonom, ak porušil Ústavu SR, zákony či zanedbával svoje povinnosti.⁴ Terajšia úprava pripúšťa len petičnú formu zmienenú v § 13a ods. 3 písm. a) a vypúšťa obligatórne vyhlásenie referenda o odvolaní starostu v prípade hrubého porušenia zákona, čím odoberá právomoc doposiaľ pripadajúcu na poslancov obecného zastupiteľstva, ktorí návrh v danej veci museli potvrdiť nadpolovičnou väčšinou všetkých členov. Tvorcovia novely argumentujú, že pôvodné ustanovenie spôsobovalo problémy súvisiace s nejednoznačným výkladom, keďže nebolo celkom jasné, čo sa považuje za hrubé zanedbávanie povinností ako aj problémy tzv. „objektivity“, nakoľko uvedené skutočnosti (hrubé, alebo pravidelné zanedbávanie povinností, porušenie Ústavy SR a iných všeobecne záväzných právnych predpisov) posudzovali poslanci obecného zastupiteľstva, čo nemožno považovať za adekvátne riešenie z hľadiska objektivity. Takýmto spôsobom sa podľa zástancov vypustenia uvedeného dôvodu na obligatórne vyhlásenie referenda, doposiaľ vytvárala možnosť pre účelové využitie tohto mechanizmu v neprospech starostu.

Uvedená legislatívna zmena dichotomizuje odbornú verejnosť na dva tábory, nakoľko opozícia a viacerí politológovia sa zhodujú, že vypustenie tohto ustanovenia značne skomplikovalo možnosť odvolať starostu v zmysle akým určoval už dnes neexistujúci bod 2 § 13a ods. 3 písm. a). Odmietavý postoj k účelovému zneužívaniu poslancieho oprávnenia voči starostovi zastáva aj politológ Koziak, podľa ktorého „*ak starosta začne hrubo zanedbávať svoje povinnosti, porušovať zákony a má na svojej strane zastupiteľstvo, potom je vlastne neodvolateľný. Práve počínanie starostu môže vyhovovať zastupiteľstvu v prípade spoločných kšeftov, ktoré môžu neskôr obec položiť*“ (Filová, Stupňan 2018). Na druhej strane ZMOS jednoznačne tvrdí, že poslanci obecného zastupiteľstva nedisponujú právomocou súdov, prokuratúry, justície a nie je v ich kompetencii, aby posudzovali a rozhodovali o tom, či niekto porušil zákon. Ďalej sa odvolávajú na petíciu, ako dostatočný nástroj na odvolanie starostu v prípade neplnenia úloh a jeho nečinnosti, ktorý ostáva stále zakotvený v § 13a ods. 3 písm. a). V kontexte uvedeného podpredseda ZMOS-u Bielák dodáva, že žijeme v právnom štáte, kde o porušení zákona rozhodujú súdy a orgány na to príslušné, „*ale aby poslanci sami rozhodli o tom, či starosta porušil zákon? Platí prezumpcia neviny. A ak sa preukáže, že zákon porušil, nastupujú iné právne dôsledky, ktorým môže byť aj zánik mandátu.*“ (Filová, Stupňan 2018).

4. ZÁVER

Novela zákona o obecnom zriadení priniesla viacero podstatných zmien vo vzťahu k funkčnosti a efektívnosti miestnej samosprávy, pričom najzásadnejší rozpor vyvolalo vypustenie doposiaľ existujúceho ustanovenia o odvolaní starostu, v prípade ak výkon starostu nie je v súlade so zákonom, ak porušuje Ústavu SR, zákony či hrubo a opakovane zanedbáva svoje povinnosti. Návrh na vyhlásenie miestneho referenda v danej veci bol pôvodne podmienený súhlasom absolútnej väčšiny všetkých členov (poslancov) obecného zastupiteľstva, čo iniciátori novely považovali za zásadný problém, nakoľko v právnom štáte posúdenie uvedených

⁴ Návrh muselo obecné zastupiteľstvo schváliť absolútnou väčšinou svojich členov.

skutočností spadá do pôsobnosti súdov, prokuratúry či iných orgánov tohto druhu. Opozícia kritizuje zákon hlavne z hľadiska posilnenia kompetencií starostu, ktorý má v zmysle novej legislatívnej úpravy právo nariaďovať hlavnému kontrolórovi úlohy, na úkor kompetencií poslancov obecného zastupiteľstva a obyvateľov obce.

Predstavené zmeny nie sú jediné, čo možno demonštrovať napríklad doplnením zákona o § 2aa pod názvom „*Pričlenenie obce*“, ktorý rieši problém tzv. nefunkčnej obce jej pričlenením k susediacej obci. V § 2b s názvom „*Označovanie ulíc a iných verejných priestranstiev*“, zákon vymedzuje jednotlivé znaky tvoriace definíciu verejného priestranstva a ukladá tiež povinnosť vlastníkovi budovy na území obci, strpieť označenie budovy názvom ulice alebo iného verejného priestranstva. Novela precizuje, upravuje, alebo dopĺňa viaceré paragrafové znenia, čo možno selekciou deklarovať na ustanoveniach:

- o obyvateľoch obce, ktorí sú povinní poskytovať osobnú a vecnú pomoc pri záchranných akciách a odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí v obci,
- o vyhlasovaní verejnej zbierky,
- o všeobecne záväzných nariadeniach obce,
- o opatreniach v prípade nečinnosti obce na úseku preneseného výkonu pôsobnosti štátnej správy,
- o zverejňovaní na webovom sídle obce,
- o finančnom strope, tzn., že zákon stanovuje maximálnu možnú výšku odmeny, ktorú možno poskytnúť členovi komisie obecného zastupiteľstva a členovi výboru mestskej časti, ktorí nie sú poslanci,
- o plate kontrolóra - z hľadiska právnej stability je plat hlavného kontrolóra obce determinovaný populačnou veľkosťou obce, atď.

Pre úplnosť je potrebné podotknúť, že osobitnú skupinu tvoria tzv. nepriechné návrhy, resp. zámery, ktoré neboli zrealizované. Z uvedeného možno spomenúť napríklad zníženie počtu poslancov zastupiteľstiev, nakoľko predkladatelia návrhu argumentovali tým, že SR má viac ako dvojnásobne vyšší podiel poslancov na lokálnej úrovni na 100 000 obyvateľov, než je priemer Európskej únie (napr. Banská Bystrica má v súčasnosti 31 poslancov, pričom v prípade schválenej zmeny by ich po novom nemala viac ako 21). Novela nakoniec neprinesla žiadnu redukciu poslancov, nakoľko parlament 127 hlasmi schválil návrh P. Antala (Most-Híd), ktorý zmenil pôvodný návrh a zámer novely zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Zdroje

1. Aktuality.sk 2018. Dostupné na: <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:FKuUOKT1FnkJ:https://www.aktuality.sk/clanok/557571/menej-komunalnych-poslancov-posilni-moc-starostov-tvrdi-dostal/+&cd=8&hl=sk&ct=clnk&gl=sk>
2. FILOVÁ, K, STUPŇAN, I. Obce o poslancov neprídu. In *spravy.pravda.sk* [online]. 2018. Dostupné na internete: <https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/457040-obce-o-poslancov-nepridu/>
3. KOVÁČOVÁ, E. *Verejná správa v SR a jej súvislosti*. Banská Bystrica: Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzita Mateja Bela Banská Bystrica, 2011. 194 s. ISBN 978-80-557-0299-5.
4. PALÚŠ, I. - JESENKO, M. - KRUNKOVÁ, A. *Samospráva obce (vybrané problémy)*. Košice: FVS UPJŠ, 2009. 155 s. ISBN 978-80-89089-92-5.
5. Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení